

Sundhedsministeriet
sum@sum.dk

Tværasektorielt samarbejde
Kontakt: Kurt Æbelø
kae@rsyd.dk
Direkte tlf. 2920 1232

12. januar 2022

Journal nr. 20/42279
Side 1/4

Region Syddanmarks bemærkninger til Rigsrevisionens beretning 1/2021 om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien

Sundhedsministeriet har d. 26. oktober 2021 anmodet regionerne om bemærkninger til beretningen om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien. Bemærkningerne skal bruges til sundhedsministerens redegørelse til Statsrevisorerne for de foranstaltninger og overvejelser, som beretningen giver anledning til.

Rigsrevisionens undersøgelse er et godt bidrag til den vigtige dagsorden om at skabe sammenhængende forløb og arbejdsmarkedstilknytning blandt borgere med psykiske lidelser, og det er et arbejde, Region Syddanmark kun kan støtte op om, og som understøtter den regionale dagsorden om recovery, som indgår som en af grundstenene i regionens psykiatriplan, og som retter sig mod at patienterne skal have håb for fremtiden.

Af nedenstående fremgår Region Syddanmarks bemærkninger til Rigsrevisionens beretning. Bemærkningerne er drøftet på psykiatri- og socialudvalget d. 24. november 2021 og godkendt i regionsrådet d. 20. december 2021.

Undersøgelsens begrænsninger

Som det også er blevet fremhævet i Region Syddanmarks hørings svar til Rigsrevisionens beretning om beskæftigelsesrettet indsats for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien, er det væsentligt at bemærke, at det er en begrænsning for undersøgelsen, at den kun dækker en mindre del af en større samlet indsats. Eftersom Rigsrevisionen kun har mandat til at undersøge Beskæftigelsesministeriets og regionernes indsatser og dermed ikke kommunernes indsatser, mangler undersøgelsen et vigtigt delelement i forhold til at kunne afdække helheden omkring beskæftigelsesrettede indsatser for sygemeldte borgere med forløb i psykiatrien.

Beretningen får dermed et ensidigt fokus på regionen som aktør i forhold til at sikre koordination blandt jobcenter og psykiatri, når det ikke har været muligt at undersøge kommunernes indsatser på arbejdsmarkedsområdet og i socialpsykiatrien. Region Syddanmark betragter koordineringen blandt jobcenter og psykiatri som en fælles opgave, hvor både region og kommuner har ansvar for at tage kontakt til hinanden og sikre sammenhæng i borgerens forløb. Regionens opgave er dermed at understøtte koordineringen blandt jobcenter og psykiatri frem for at sikre denne. Region Syddanmark har derfor efterlyst, at formuleringerne i beretningen i højere grad afspejler, at der er tale om et fælles ansvar mellem kommune og region frem for, at det udelukkende er regionens ansvar at sikre

koordineringen. Dette gør sig ligeledes gældende, når der gennem teksten refereres til sundhedsaftalerne som grundlag for regionernes opgave til at sikre koordineringen. Sundhedsaftalerne er indgået mellem kommuner og region som ligeværdige parter, og regionen kan derfor ikke bestemme over kommunerne, da der netop er tale om en fælles opgave og et fælles ansvar.

Region Syddanmarks arbejde med at sikre større sammenhæng mellem psykiatrien og beskæftigelsesområdet

Region Syddanmark betragter det som et vigtigt fokusområde at arbejde med at sikre bedre koordinering mellem psykiatrien og kommunernes jobcentre, og fastholdelse af borgere med en psykisk lidelse på arbejdsmarkedet indgår som et mål i både Sundhedsaftale og Psykiatriplan. Region Syddanmark er i gang med en række projekter, der skal styrke samarbejdet mellem beskæftigelsesområdet og psykiatrien.

Individuelt Planlagt Job med Støtte: Der arbejdes bl.a. med et projekt vedr. Individuelt Planlagt job med Støtte (IPS). Regionsrådet har afsat 1,2 mio. kr. til implementering af modellen, hvor der også indgår et særligt fokus på PTSD-ramte flygtninges tilknytning til arbejdsmarkedet. Herudover har Region Syddanmark fået 2,36 mio. kr. fra den A.P Møllerske støttefond til at udbrede frem til og med 2023. Målsætningen er, at minimum 15 kommuner ud af de 22 kommuner i regionen indgår i et IPS-baseret samarbejde med Psykiatrien i Region Syddanmark inden udgangen af 2022. Status efteråret 2021 er, at der er 11 kommuner, der indgår i det IPS-baserede samarbejde. IPS er en veldokumenteret beskæftigelsesrettet metode målrettet mennesker med svære psykiske lidelser. Målet med IPS-metoden er, at flere borgere med en psykisk lidelse starter på en uddannelse eller kommer i ordinær beskæftigelse via en integration af den beskæftigelsesrettede indsats i den psykiatriske behandling. Flere internationale studier har undersøgt effekten af IPS-metoden i forhold til at hjælpe mennesker med en svær psykisk lidelse i arbejde. I alle nationale og internationale studier har IPS vist en større effekt i forhold til andre metoder. Borgerne i projektet er tilknyttet en IPS-konsulent der som oftest er ansat i det kommunale jobcenter, som hjælper dem med deres jobsøgning samtidig med, at den psykiatriske behandling pågår. Det er vigtigt, at der er et meget tæt samarbejde mellem de psykiatriske behandlere i lokalpsykiatrien og IPS-konsulenterne, som løbende skal koordinere indsatsen med udgangspunkt i den enkelte borgers ønsker og behov. IPS-konsulenterne mødes løbende med behandlerne i psykiatrien. Det sker både for at sikre behandlernes støtte og opbakning til deltagernes jobsøgning, og for at IPS-konsulenten kan få kendskab til de kliniske faktorer, der kan være relevante i forhold til job og arbejdstid mm. Det bemærkes, at et IPS-baseret forløb altid tager udgangspunkt i borgerens egne ønsker til job/uddannelse, hvilket øger motivationen og giver større ejerskab og tilfredshed og længere jobforløb.

I regi af sundhedsaftalen mellem Region Syddanmark og de 22 kommuner arbejdes der ligeledes med en række fælles indsatser på tværs af regionen og de 22 kommuner, som skal være med til at styrke samarbejdet mellem beskæftigelsesområdet og psykiatrien og indfri målsætningerne om, at flere mennesker med psykisk sygdom gennemfører en uddannelse og fastholdes på arbejdsmarkedet.

Forløbsprogram for mennesker med depression: Det tværsektorielle forløbsprogram for mennesker med depression er udarbejdet i regi af sundhedsaftalen med den intention, at forløbsprogrammet er et fælles fundament for det tværsektorielle samarbejde vedrørende voksne med depression. Forløbsprogrammet blev endeligt godkendt i Sundhedskoordinationsudvalget d. 20.12.2020 og er aktuelt ved at blive implementeret.

Samarbejdsaftale for borgere med PTSD i Region Syddanmark: Region Syddanmark og de 22 kommuner har siden 2011 haft en samarbejdsaftale om traumatiserede flygtninge og krigsveteraner. Der er sket en stor udvikling på området, siden denne samarbejdsaftale trådte i kraft. Derfor er der netop pågået et arbejde i regi af Følgegruppen for uddannelse og arbejde under sundhedsaftalen med at videreudvikle samarbejdsaftalen for borgere med PTSD og med fokus på at styrke arbejdsmarkeds-tilknytningen for målgruppen blandt andet ved at sikre systematisk kommunikation mellem relevante aktører. Samarbejdsaftalen er netop sendt i høring, og den endelige samarbejdsaftale forventes godkendt af Sundhedskoordinationsudvalget primo 2022.

Gennemførelse af forberedende grunduddannelser: Følgegruppen for uddannelse og arbejde har i 2021 også igangsat et arbejde i forhold til udvikle samarbejdsindsatser med de Forberedende Grunduddannelser. Arbejdet har til formål at udarbejde forslag til tværsektorielle indsatser, der støtter op om, at unge med psykisk sygdom gennemfører FGU-forløbet og dermed på sigt gør de unge klar til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå tilknytning til arbejdsmarkedet.

Samarbejdsaftale om patientforløb (SAM:BO): I regi af sundhedsaftalen arbejdes der med videreudvikling af SAM:BO. Videreudvikling af SAM:BO er i Sundhedsaftalen for 2015-2018 beskrevet således, at SAM:BO skal tilpasses, så den kan dække både børn-, og unge- og voksenområdet inden for såvel somatik som psykiatri. SAM:BO skal på sigt række ud over sygehus og hjemmeplejesamarbejdet, således at den elektroniske kommunikation også understøtter samarbejdet med beskæftigelses-, social- og sundheds- og børne- og ungeforvaltningen. Følgegruppen for behandling og pleje har forestået udviklingen af nye forløb i SAM:BO vedrørende kommunikation og samarbejde mellem sygehus og den kommunale socialpsykiatri. Det næste område for videreudvikling af SAM:BO er arbejdsmarkedsområdet. Det er i Følgegruppen for behandling og pleje besluttet at afdække potentialet for elektronisk kommunikation i relation til arbejdsmarkedsområdet, inden selve udviklingsarbejdet sættes i gang. Følgegruppen har derfor nedsat en arbejdsgruppe, der i første omgang skal afdække potentialet i at videreudvikle SAM:BO i relation til arbejdsmarkedsområdet. Afdækningen skal munde ud i et kvalificeret kommissorium samt en tids- og procesplan for arbejdet. Arbejdet med afdækningen er desværre blevet udsat på grund af COVID-19 pandemien. Arbejdsgruppens formandskab og sekretariat har i efteråret 2021 holdt et par indledende møder med henblik på at skære opgaven til. Et kvalificeret kommissorium for arbejdet forventes at foreligge medio 2022, hvorefter selve udviklingsarbejdet kan påbegyndes.

Endelig kan det bemærkes fra Klinisk Funktion, at en stor del af de borgere, der er omfattet af Rigsrevisionens undersøgelse netop er i behandling/forløb i psykiatrien, og det er den praktiserende læge og den behandlende læge, der kender borger bedst. I særdeleshed har den behandlende læge opdaterede oplysninger vedrørende diagnoser, behandlingsmuligheder og prognose, hvor den praktiserende læge sjældent opdateres løbende. En sammenhængende beskæftigelsesrettet indsats forudsætter, at

der udveksles informationer vedrørende helbredsmæssige oplysninger, dette gælder også efter et rehabiliteringsteammøde. På den baggrund har det været nærliggende, at Region Syddanmark i samarbejde med kommunerne har indgået en specifik aftale om at give kommunerne den mulighed at indhente statusattester og journaloplysninger svarende til LÆ125/PSYK125 fra behandler-systemet, når de vurderer, der er behov for at supplere oplysningerne fra den praktiserende læge.

Venlig hilsen

Stephanie Lose
Regionsrådsformand